Cruisen op de

Niks mis met traditionele strand-vakanties of stedentrips. Maar steeds meer mensen willen iets bijzonders. Voor Alex Mutsaars was dat in 2014 reden om te starten met Binnen-vaartcruises.nl. Wij monsterden aan op het koppelverband Sjouwer van Folkert Jan Semplonius. “Ik vind het prachtig om mensen te laten zien wat we doen.”

tekst: Jan Dijkgraaf
beeld: Glenn Wassenbergh

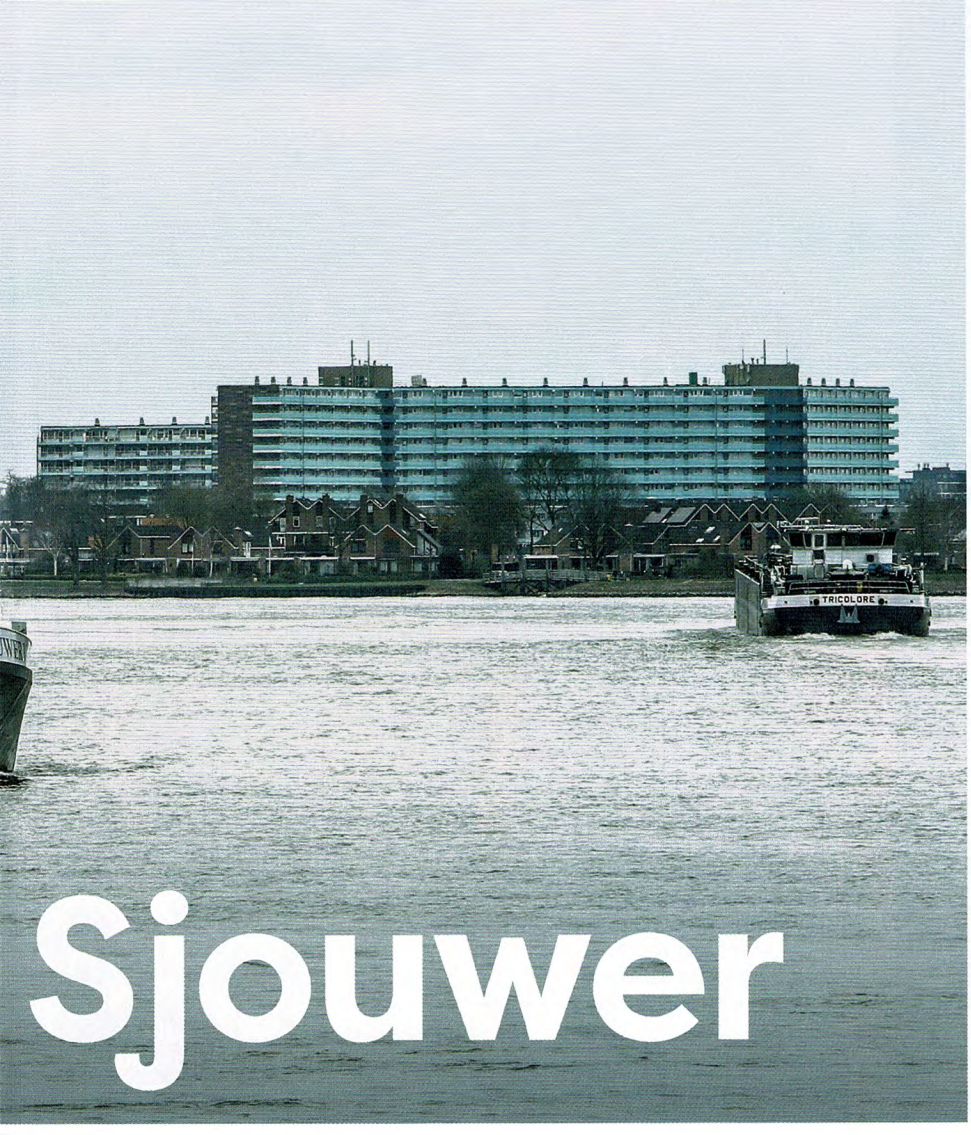

Sjouwer

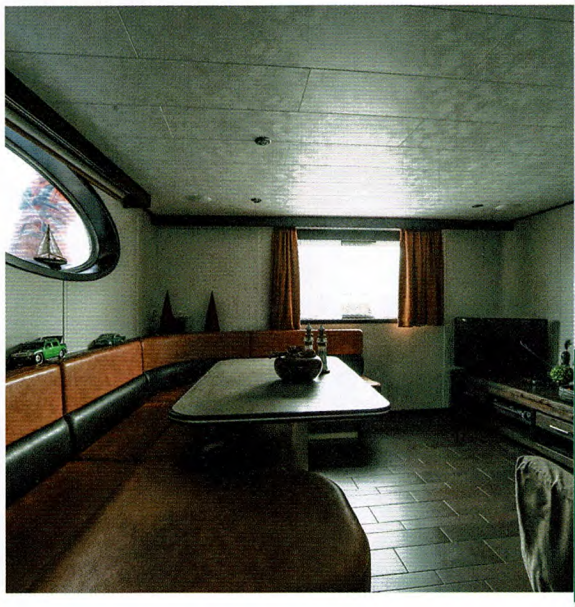

Folkert Jan Semplonius was helemaal niet voorbestemd om schipper te worden. "Ik was een boerenzoon. Als kind ben ik een keer aan boord gestapt bij een aangetrouwde neef van mijn vader en toen wist ik: ik ga varen. Water trok me altijd al, maar dat zo'n binnenvaartschip zo stil lag als een huis, ik vond het iets magisch."

Het is die ervaring die de eigenaar van Kvb Sjouwer en Kvb Kruier er toe bracht zich eind 2014 aan te sluiten bij Binnenvaartcruises.nl. "Enerzijds wil ik mensen graag laten zien wat wij nou precies doen. Anderzijds zitten we met een personeelstekort in de binnenvaart. Stel nou eens dat mensen die ons zo ontdekken besluiten om alsnog te binnenvaart in te gaan. Dat zou toch schitterend zijn? Wij hadden vroeger thuis best wel vaak logés, dus ik was wel gewend aan vreemden om me heen. Er was maar één ding dat me tegenhield: het geregel. Je had op internet wel van die lijstjes met mensen die wilden meevaren, bijvoorbeeld van Arnhem naar Rotterdam, maar dat is natuurlijk veel te veel gedoe. Dus toen Alex met een oproep kwam en bleek dat hij juist al die rompslomp zou regelen, was ik overtuigd en besloot ik mee te doen."

'24 uur met...'

Inmiddels heeft Semplonius ruim drie jaar ervaring als schipper en gastheer van zijn 'cruiseschip'. "Ken je dat programma '24 uur met...'? Nou, daar lijkt het af en toe echt op. Je krijgt heel leuke en indringende gesprekken in de stuurhut. Omdat je een paar dagen met elkaar doorbrengt, gaat het echt de diepte in. Je leert wat mensen bezig houdt, wat ze voelen, wat ze doen... Van hen hoor ik bijna altijd dat ze heel relaxed weer van boord gaan. Kijk, ga je naar een camping of een hotel, dan moet je allemaal dingen dóen om de omgeving te zien. Hier niet. Je zit in de stuurhut of beneden, je hoeft helemaal niets en het landschap trekt aan je voorbij. En je leert onze wereld kennen."

Het door twee Mitsubishi V16's van 1700 pk aangedreven Kvb Sjouwer is 190 meter lang, 11.45 meter breed, heeft een diepgang van 3.58 meter en kan 400 TEU vervoeren. Het in 2009 opgeleverde koppelverband is van alle gemakken voorzien. Waaronder dus vier hutten voor in totaal maximaal zes 'cruiseklanten'. Zoveel zijn het er nooit, want het moet voor Folkert Jan Semplonius en zijn Nederlands/Filipijnse bemanning wel leuk blijven.

> 'Als je een paar dagen met elkaar doorbrengt, ga je echt de diepte in'

"Het is in de eerste plaats natuurlijk gewoon een onderneming."

Go with the flow

Een onderneming waarop Semplonius zichtbaar trots is. Wie aanmonstert op de Sjouwer krijgt na de kennismakingskoffie in de stuurhut een uitgebreide rondleiding op schip.

En daarna geldt voor de gasten: 'go with the flow'. "Wij passen ons niet aan hen aan, zij moeten zich aan ons aanpassen. Zoals wij leven, leven de gasten. Neem het eten. Het is gewoon eten wat de pot schaft. Een vijfgangendiner is >

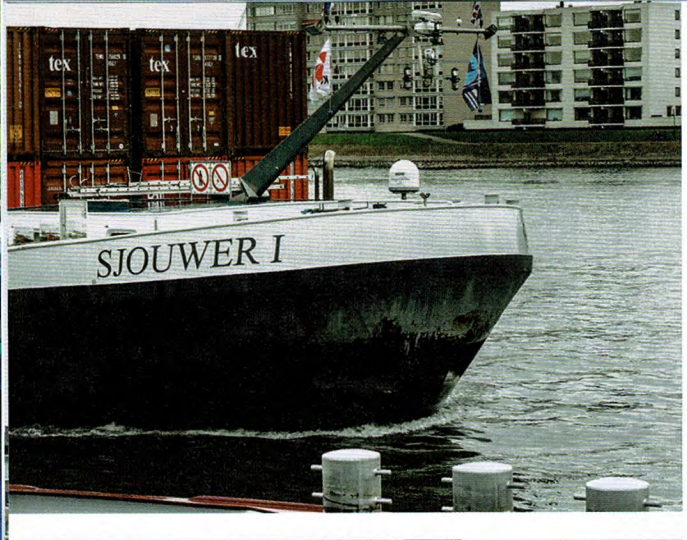

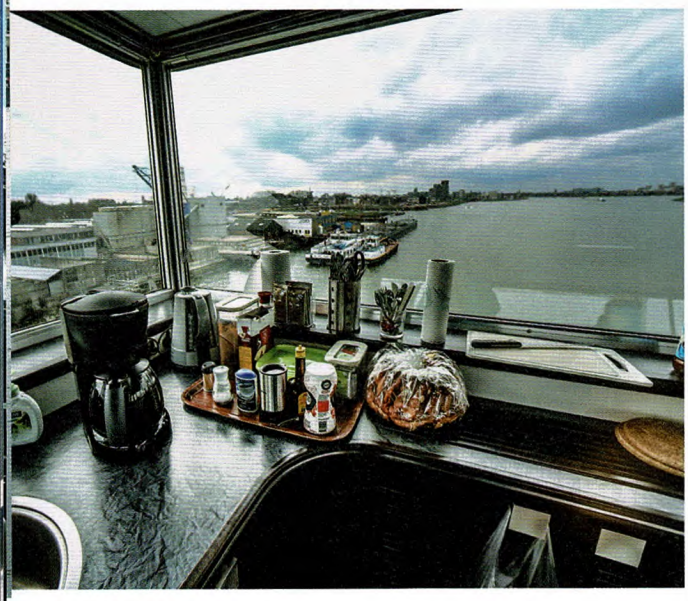

NIET VOOR HET GELD

Gasten van het Kvb Sjouwer betalen 100 euro per persoon per dag (120 euro voor gasten die alleen zijn). Daarvoor krijgen ze een eigen kamer, inclusief badkamer, ontbijt, lunch en diner en koffie en thee. Als de auto mee moet aan boord, kost dat 50 euro extra.
Gemiddeld blijven Nederlandse gasten drie tot vijf en Duitse of Zwitserse gasten vijf tot acht dagen.
"Voor het geld moet je dit als schipper niet doen", waarschuwt Folkert Jan Semplonius. "Op de omzet die wij maken, is de opbrengst van de gasten een heel klein druppeltje. Je moet het in de eerste plaats leuk vinden om je vak te laten zien en mensen te ontmoeten."

Riny en Folkert Jan Semplonius met 'hun' jongens.

het nooit natuurlijk. Maar als wij het druk hebben, kan het ook dat er alleen maar een pan macaroni op tafel komt. En die enkele keer dat alles uit de klauwen loopt zelfs dat niet. Dan gaat de patatpan aan en... hup! Maar we hebben ook weleens uitgebreid gebarbecued toen we alle tijd hadden.

Het komt zoals het komt. Daar ligt het brood, daar staat de koelkast en als je tekort komt, staan er beneden nog drie. De ideale situatie is dat ze zich gedragen alsof ze thuis zijn. Met dit verschil dat je aan boord wel móet relaxen. Dat is het enige wat je kunt doen. Het gekke is alleen: het komt heel vaak voor dat mensen vijf dagen aan boord zijn en niet zijn toegekomen aan het boek dat ze hadden meegenomen."

'Je realiseert je dat er meer op de wereld is dan je eigen dorpsplein'

Voor controlfreaks moet het een kwelling zijn, zo'n eerste keer op een schip van dit formaat dat 24/7 vaart en dus ook niet even aanlegt om een mooi kasteeltje te bekijken of een paar boodschappen te halen. Er is maar één de baas: de schipper.

Behoorlijk aanpassen

"Het gekke is", heeft Semplonius gemerkt, "dat zelfs die mensen het geweldig naar hun zin hebben. Ik heb al twee keer een vrouw meegehad die zei dat alles thuis strikt volgens haar regels en schema's verliep. Die moest zich behoorlijk aanpassen aan boord. Maar ze zei: 'Ik heb me er bij neergelegd. Ik kan toch niks anders. Dat geeft me rust'. Zien we in het gastenboek vaker terug. We leven best in een hectische wereld met z'n allen. Continu maar doordraaien en doorgaan. Als je letterlijk nergens heen kunt, als je bent overgeleverd aan de goden, is dat voor sommige gasten bijna therapeutisch. Het kan in het begin best ontregelend zijn, maar als je je er aan overgeeft, is het de ultieme vakantie.

We hebben weleens gasten die een week van tevoren bellen. 'Waar lig je volgende week donderdag', vragen ze dan. Ik zeg dan: 'Ik weet het zelfs een dag van tevoren niet. Ik ben al blij als ik het een uur van tevoren weet'. Dat is hoe het gaat bij ons. Wen er maar aan. Mijn vrouw Riny heeft daar toen we vroeger samen begonnen te varen ook erg aan moeten wennen. Ik niet. Ik ben zelf een losgeslagen projectiel. Hoe minder er gepland is, hoe beter ik me voel. Wij gaan in december naar de Filipijnen, waar we onze matrozen en hun familie gaan bezoeken, en dat moet je natuurlijk wel plannen. Maar eigenlijk is dat niks voor mij."

Op een dorpsplein

Het meenemen van gasten is dat wel. "Wij laten mensen zo kennismaken met de binnenvaart. Andersom leer ik ook mensen uit hele andere takken van sport kennen. Van een verzekeringsagent uit Zwitserland tot een professor aan de Erasmus Universiteit. En door die ontmoetingen realiseer je je dat wij eigenlijk maar op een dorpsplein wonen, terwijl er nog veel meer is op de wereld. De gasten op hun beurt dus ontdekken dat wij niet zomaar een stuk ijzer zijn dat met een paar mensen er op door een kanaal dobbert. Sommigen hebben nog het idee dat we een stel zigeuners zijn. Terwijl de binnenvaart gewoon een hartstikke modern vak is."

Een vak waarvan Folkert Jan Semplonius –bij wijze van spreken– niet weet of hij het volgende maand nog uitoefent. Want? "Want ik zeg altijd: 'Alles is te koop'. Als er morgen iemand de goede prijs biedt voor de Kruier of de Sjouwer, kan ik er zo afscheid van nemen. Ik ben namelijk wel gewoon ondernemer. Maar dat geldt ook voor ons huis in Haskerhorne, hoor. Al zal ik dan wel eerst mijn vrouw moeten overtuigen, haha."

Hij zegt het wat gekscherend, maar Semplonius is na een start als zetschipper al 25 jaar zelfstandig ondernemer en houdt van zijn vak. De laatste aankoop was het Kvb Sjouwer, dat besteld wordt voor, maar opgeleverd tijdens de crisis. De Kruier verkopen, wat aanvankelijk het plan was, lukte uiteraard niet. Semplonius en de compagnon met wie hij beide schepen had, besloten afscheid van elkaar te nemen en Semplonius ging alleen door met beide schepen.

"Hij wilde stoppen, ik wilde doorgaan. Dus ik ging alleen verder. Het was een zware tijd, maar ik vond het geen moeilijke beslissing. Want als ik gestopt was, dan was ik alles kwijt. En dan had ik me voor een ander drie slagen in de rondte moeten werken. Dan liever voor mezelf. En ik ben er nog niet helemaal bovenop, maar het gaat wel lukken."

Veel intensiever

"Als ik heel eerlijk ben, vond ik de crisis niet alleen vervelend. Kijk, als je vaart en alleen maar winst maakt, dan doe je dit werk met twee vingers in de neus. Maar in een crisis, als je moet bezuinigen, ga je anders naar je bedrijf kijken. Geld verliezen is nooit leuk, begrijp me niet verkeerd. Maar in een crisissituatie is je manier van werken zoveel intensiever. Als je een keer met je neus op de feiten wordt gedrukt, word je daar alleen maar scherper van. Al zeg ik wel: twee, drie jaar was wel genoeg geweest. Nu duurde het zeker zeven jaar, dan zie je niet altijd een einde aan de horizon opdoemen. Ik ben blij dat ik niet opgegeven heb."

En die verkoop? "Het punt is: ik manage de Kruier op afstand. Dat is niet helemaal mijn ding. Ik kan het wel, maar meer betrokkenheid vind ik lekkerder. Loslaten is een van de moeilijkste dingen in het leven. Ik zou me eerlijk gezegd liever op een schip focussen. Op de Sjouwer ben ik veertien dagen aan boord en veertien dagen thuis. Het voelt alsof ik altijd vakantie heb." <